

कुखुरा र केराबाट मनगये आमदानी

-ध्वसागर शर्मा

गलेश्वर, १० कार्तिक

धेरै मानिसको रहर काठमाडौंमा घर बनाउने, त्यही बस्ने र समाउने हुँच। यही रहर पूरा गर्नका लागि कैर्यै व्यक्ति विदेश जान्छन्। गाउँको जायजेथा बेच्ने भए पनि दुई-तीन आमाको टुक्रे जग्गा किनैर काठमाडौंमा घर बनाउँछन् त व्याहारीका एक व्यक्ति कोरिया र काठमाडौं छोडेर गाउँमा स्थानीय जातका कुखुरापालन १४ रोपनी क्षेत्रफलको धान फल्ने खेतमा केराखेती गरेर गाउँमा नै रमाए बस्नुभएको छ।

काठमाडौंको गोद्धारुमा रहेको आफ्नो पाँचतले रहर अरुलाई भाडामा दिए गाउँ फर्किनुभएको बेनी नगरपालिका-२ बगरकाँटका दुर्गाबहादुर थापाको दैनिकी कुखुरा र केराखेतीको स्थाहारसुरामा बिले गर्छ। करिब २० वर्ष कोरिया बसेर फर्किनुभएका थापा काठमाडौंमा घर बनाए एक दशकसम्म होटेल व्यवसायमा पनि लानुभयो। आफ्नै

घरमा सञ्चालन गरेको सपना गेष्ट हाउस अहिले अर्कैलाई भाडामा दिनुभएको उहाँले बताउनुभयो।

बिहान उठेदेखि राति नसुत्तुजेलसम्म उहाँ कुखुराको खोर र केराबारीमा नै व्यस्त रहनुहुँच। काठमाडौंको बसाइलाई बिट मारेर गाउँ फर्किनुभएका ५४ वर्षीय थापाले गाउँमा रहरलाई गरी कुखुरापालन १ केराखेती गर्नुभएको छ। ५ आठ लाखको लगानीमा उहाँले स्थानीय जातका कुखुरापालन गर्नुभएको छ। “खोर बनाउन र कुखुराका चल्ला खारिग गर्ने र आठ लाख लगानी भइसकेको छ,” थापाले भन्नुभयो, “काठमाडौंको एकाइकी जीवनभन्दा यही आनन्द छ। आफ्नै माटोमा स्पाउको मज्जे बेलै हुँदौ रहेछ। मनमा शान्ति छ, शरीरमा स्फुर्ति छ, यहाँभन्दा बढी के चाहियो र?”

दुई वर्षअघि कोभिड-१९ को सङ्क्रमण सुरु हुने बित्तिकै श्रीमती, छोरा र बुहारीसहित गाउँ फर्किनुभएका थापाले कोरोना सङ्क्रमणमा अधिकारी र अधिकारी आनन्द छ। आफ्नै माटोमा स्पाउको मज्जे बेलै हुँदौ रहेछ। मनमा शान्ति छ, शरीरमा स्फुर्ति छ, यहाँभन्दा बढी के चाहियो र?”

प्रतिकुखुरा करिब तीन

ठूला दलको अधिवेशन : महिला नेतृत्व शैन्य

- तारानाथ आचार्य

बलेवा, १० कार्तिक

प्रमुख दल (नेकपा एमाले) र नेपाली कांग्रेसको पालिका अधिवेशनबाट बागलुडमा महिला नेतृत्व शैन्य भएको छ। दरै अधि नेपाली कांग्रेसले गरेको दशवटै स्थानीय तहको अधिवेशनमा महिला नेतृत्व शैन्य भएको बागलुडमा एमाले अधिवेशनले पनि महिलालाई नेतृत्वमा ल्याउन सकेको हो।

सर्विधानमानै ३३ प्रतिशत महिलाको अधिकार सुनिश्चित गरेका दलहरूले आफैने पार्टी संरचनामा महिलाको नेतृत्व पुरायाउन सकेका छैन्। बागलुडमा जारी रहेको नेकपा एमालको पालिका अधिवेशन अन्तर्गत ६ वटा स्थानीय तहमा पुरुष अध्यक्ष बनेका छन्।

कांग्रेस र एमाले दुवैले जिल्लाका ८५ वडामध्ये कृैपनि वडामा महिला अध्यक्ष निर्वाचित गर्न सकेन्। दलहरूका विधानमा समेत ३० देखि ४० प्रतिशत महिला हुँपुर्ने उल्लेख भए, पनि आफैने विद्यान विपरीत नेतृत्व चयन गरेका हुन्। यो समाचार तयार पार्दासम्म एमालको अधिवेशनबाट सर्वसम्मत

नेतृत्व चयन भएका बागलुडका ६ वटा पालिकामा पुरुषने नेतृत्वमा आए। तमान खोला गाउँपालिकामा उपाध्यक्ष बाहेक अन्य पालिकामा उपाध्यक्ष समेत पुरुषने भए। अधिवेशन हुन बाँकी रहेको जैमिनी नगरपालिका, बरेली गाउँपालिका र निसाखोला गाउँपालिकामा पनि पुरुष नै नेतृत्वमा आकांक्षी छन् भने आजका लागि निर्वाचनको समय तोकिएको बागलुड नगरपालिकामा ६ जना पुरुष अध्यक्षका आकांक्षी छन्। “महिलाको प्रमुख हुन विधानमानै तोकिनुपर्ने हो र? खै त नेतृत्वको सोच?” एमाले बागलुडकी क्रियाशील नेतृ ममतादेवी शार्मिले सामाजिक सञ्जालमा प्रविष्ट गरेको विचारले प्रस्त हुँच महिला नेतृत्वमा आउन चाहन्छ तर वातावरण छैन्।

अखिल नेपाल महिला सङ्घ बागलुडकी सयोजक सावित्रा रानाले महिला नेतृत्वमा आउने वातावरण नै तयार नभएको बताउनुभयो। नेतृत्वमा ल्याउनका लागि पहिलेदेखि नेपालिका काम राजनीतिमा सहज वातावरण रहेको छ। नेतृत्वमा ल्याउन त्यो खालको विधिमत आजका लागि तुँदीले १४ लाख र दुई वन सम्मूको लागि रुपुग्गा हाइड्रोपावरले बन डिभिजनलाई रु सात लाख ९६ हजार १३१३ उपलब्ध गराएको छ। राहयाट जलविद्युत आयोजनाले ५३८, अपर र मझ गले राहयाटले १५३ रुख कटान गरेका थिए। यसैरी गण्डकी प्रदेश सरकारले बन डिभिजन कार्यालयमार्फत चालु आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागि रु ४१ करोड रु ४४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छ। पूँजीगतर्फ रु ५५ लाख र चालु शीर्षकमा रु ४१ करोड करोड रु ४४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छ।

सहायक बन अधिकृत नरबहादुर क्षेत्रिले तुँदीले ध्वलागिरि गाउँपालिका-६ मराडमा, रुपुग्गा गा हाइड्रोपावरले रुपुग्गा गाउँपालिका-३ र ५ मा जग्गा उपलब्ध गरेर बनाउँदै उपलब्ध गराएको जानकारी दिनुभयो।

गरिएको कार्यालयका निमित्त प्रमुख चर्दमणि सापकोटाले जानकारी दिनुभयो। दस सामुदायिक वनमा पोखरी निर्माणका लागि रु १० लाख, दुई सामुदायिक वनमा पर्याप्त रुपूर्धार कार्यक्रमका लागि रु सात लाख, चार नर्सी मर्मतसम्भार तथा स्तरोन्नति कार्यक्रमका लागि रु ८ लाख र दुई वन सम्मूको लागि रुपुग्गा हाइड्रोपावरले बन डिभिजनलाई रु सात लाख ९६ हजार १३१३ उपलब्ध गराएको छ। राहयाट जलविद्युत आयोजनाले ५३८, अपर र मझ गले राहयाटले १५३ रुख कटान गरेका थिए। यसैरी गण्डकी प्रदेश सरकारले बन डिभिजन कार्यालयमार्फत चालु आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमका लागि रु ४१ करोड रु ४४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छ। पूँजीगतर्फ रु ५५ लाख र चालु शीर्षकमा रु ४१ करोड करोड रु ४४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छ।

सहायक बन अधिकृत

नरबहादुर क्षेत्रिले तुँदीले ध्वलागिरि गाउँपालिका-६ मराडमा, रुपुग्गा गा हाइड्रोपावरले रुपुग्गा गाउँपालिका-३ र ५ मा जग्गा उपलब्ध गरेर बनाउँदै उपलब्ध गराएको जानकारी दिनुभयो।

क्रमणको पहिलो लहर सुरु हुने बित्तिकै आठ रोपनी जग्गामा करिब एक हजार केराको बिस्तु लगाएर कृषि कर्मको शुभारम्भ गर्नुभयो। “यो खेतमा पाहिला धान फल्यो, धान खेती गर्ने लागत बढी लाग्ने, उत्पादन कम हुने, भन्नभिट्टो हुने र कृषि मजुदुको पनि अभाव हुने भएकाले भैले धान फल्ने खेतमा केराखेती गरेको हुँ,” रघ पछाडिको केरा बाराबरका छन्। प्रतिगोडा रु दुई हजारका दरले बिक्री गर्न सुरु गर्नुभएको छ। दसैमा विशेष छुटका साथ कुखुरा बिक्री गर्ने थापाले बताउनुभयो। “मैले रहरले गरेको व्यवसाय बाहेको होइन, ग्राहकलाई खुसी बनाएर पठाउने र सन्तुष्टि दिलाउने मेरो प्रयास हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो।

क्रमणको पहिलो लहर सुरु हुने बित्तिकै आठ रोपनी जग्गामा करिब एक हजार केराको बिस्तु लगाएर कृषि कर्मको शुभारम्भ गर्नुभयो। “यो खेतमा पाहिला धान फल्यो, धान खेती गर्ने लागत बढी लाग्ने, उत्पादन कम हुने, भन्नभिट्टो हुने र कृषि मजुदुको पनि अभाव हुने भएकाले भैले धान फल्ने खेतमा केराखेती गरेको हुँ,” रघ पछाडिको केरा बाराबरका छन्। प्रतिगोडा रु दुई हजारका दरले बिक्री गर्न सुरु गर्नुभएको छ। दसैमा विशेष छुटका साथ कुखुरा बिक्री गर्ने थापाले बताउनुभयो। “मैले रहरले गरेको व्यवसाय बाहेको होइन, ग्राहकलाई खुसी बनाएर पठाउने र सन्तुष्टि दिलाउने मेरो प्रयास हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो।

क्रमणको पहिलो लहर सुरु हुने बित्तिकै आठ रोपनी जग्गामा करिब एक हजार केराको बिस्तु लगाएर कृषि कर्मको शुभारम्भ गर्नुभयो। “यो खेतमा पाहिला धान फल्यो, धान खेती गर्ने लागत बढी लाग्ने, उत्पादन कम हुने, भन्नभिट्टो हुने र कृषि मजुदुको पनि अभाव हुने भएकाले भैले धान फल्ने खेतमा केराखेती गरेको हुँ,” रघ पछाडिको केरा बाराबरका छन्। प्रतिगोडा रु दुई हजारका दरले बिक्री गर्न सुरु गर्नुभएको छ। दसैमा विशेष छुटका साथ कुखुरा बिक्री गर्ने थापाले बताउनुभयो। “मैले रहरले गरेको व्यवसाय बाहेको होइन, ग्राहकलाई खुसी बनाएर पठाउने र सन्तुष्टि दिलाउने मेरो प्रयास हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो।

क्रमणको पहिलो लहर सुरु हुने बित्तिकै आठ रोपनी जग्गामा करिब एक हजार केराको बिस्तु लगाएर कृषि कर्मको शुभारम्भ गर्नुभयो। “यो खेतमा पाहिला धान फल्यो, धान खेती गर्ने लागत बढी लाग्ने, उत्पादन कम हुने, भन्नभिट्टो हुने र कृषि मजुदुको पनि अभाव हुने भएकाले भैले धान फल्ने खेतमा केराखेती गरेको हुँ,” रघ पछाडिको केरा बाराबरका छन्। प्रतिगोडा रु दुई हजारका दरले बिक्री गर्न सुरु गर्नुभएको छ। दसैमा विशेष छुटका साथ कुखुरा बिक्री गर्ने थापाले बताउनुभयो। “मैले रहरले गरेको व्यवसाय बाहेको होइन, ग्राहकलाई खुसी बनाएर पठाउने र सन्तुष्टि दिलाउने मेरो प्रयास हुनेछ,” उहाँले भन्नुभयो।

क्रमणको पहिलो लहर सुरु हुने बित